

Wrocław 03.01.2021

Prof. dr hab. Dorota Zyśko

Uniwersytet Medyczny im. Piastów śląskich we Wrocławiu

Sz. P. Przewodniczący Rady Dyscypliny Nauk Medycznych WUM

Prof. dr hab. Krzysztof Filipiak

Sz. P. Wiceprzewodnicząca Rady Dyscypliny Nauk Medycznych WUM

Prof. dr hab. Marta Struga

Opinia Recenzenta

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska lek. Kamila Safiejko składa się ze wstępu, celu pracy, kopii 4 opublikowanych prac oraz podsumowania i wniosków.

Dodatkowo dołączone są streszczenia rozprawy w języku polskim i angielskim, oświadczenia współautorów publikacji, spisy tabel i rycin oraz użyte piśmiennictwo.

We wstępie Doktorant bardzo szeroko omawia zagadnienie postępowania u pacjenta urazowego w warunkach przedszpitalnych. Ta część pracy zaopatrzona jest licznie w tabele i ilustracje.

Cykl prac wchodzących w skład rozprawy doktorskiej „Ocena postępowania ratunkowego w przypadku pacjenta urazowego w warunkach przedszpitalnych” jest oryginalny i ma dużą wartość praktyczną i naukową.

Cykl składa się z 4 prac. Dwie prace należące do tego cyklu zostały opublikowane w recenzowanych czasopismach polskich i kolejne dwie prace w czasopismach zagranicznych. Łączna punktacja MNISW czasopism należących do tego cyklu wynosiła 120 punktów a IF 3,338.

W pierwszej pracy z prezentowanego cyklu „RETROSPECTIVE ANALYSIS OF THORACIC TRAUMA AND EVALUATION OF THE FACTORS AFFECTING THE DURATION OF STAY IN THE HOSPITAL” Doktorant przedstawił własne badania epidemiologiczne dotyczące problemu występowania urazów klatki piersiowej i ich rodzaju u 113 pacjentów przyjętych do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. Doktorant stwierdził, że najczęstszym urazem klatki piersiowej był złamanie żeber, a mechanizmem urazu upadek. Poważne powikłania urazu takie jak odma opłucnowa, krwiaki opłucnej czy też współistnienie tych dwóch problemów medycznych zdarzały się u prawie co piątego pacjenta hospitalizowanego na SOR z tego powodu.

Drugim obszarem badań naukowych Doktoranta jest występowanie urazów kończyn górnych dolnych u pacjentów pediatrycznych.

Doktorant w badaniu “Epidemiology of Limb Injuries in paediatric patients receiving care from Emergency Medical Service teams: descriptive analysis” wykazał, że urazy kończyn najczęściej dotyczą ich części dystalnej a więc przedramion i podudzi. Urazy części proksymalnych są natomiast znacznie rzadsze. Urazy kończyn u pacjentów pediatrycznych częściej wstępują u chłopców i doznają oni ich na terenie szkoły.

Przedstawione przez Doktoranta obserwacje te są bardzo istotne i pozwalają na uzupełnienie wiedzy dotyczącej epidemiologii urazów w Polsce.

Kolejne dwie opublikowane prace w czasopismach zagranicznych są metaanalizami badań randomizowanych.

W pracy pt “Effectiveness and safety of hypotension fluid resuscitation in traumatic hemorrhagic shock: A systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials” Doktorant opublikował wyniki metaanalizy, która wykazała, że resuscytacja płynowa z permissywną hipotensją znacznie zmniejszyła śmiertelność pacjentów ze wstrząsem hipowolemicznym. W pracy zwrócono uwagę na to, że wyniki badania należy interpretować z dużą ostrożnością. Podkreślono również istnienie pilnej potrzeby przeprowadzenia większych, wielośrodkowych, randomizowanych badań, aby potwierdzić wyniki badania.

Wyniki badania potwierdzają obecne trendy w medycynie ratunkowej, które wskazują na szkodliwość nadmiernej płynoterapii i zalecają jej stosowanie w najmniejszym możliwym zakresie, takim jednak, aby nie doprowadzić do nasilenia objawów wstrząsu hipowolemicznego.

W kolejnej pracy „Efficacy and safety of hypertonic saline solutions fluid resuscitation on hypovolemic shock: A systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials” Doktorant przeprowadził analizę skuteczności i bezpieczeństwa leczenia pacjentów we wstrząsie hipowolemicznym roztworami hipertonicznymi chlorku sodu.

W prezentowanej pracy spotkał się Doktorant z częstym problemem autorów metaanaliz czyli różnymi protokołami badawczymi autorów prac kwalifikowanych do metaanalizy.

W pracach będących metaanalizami na uwagę zwraca jasny sposób przekazu, wyodrębnianie i definiowanie poszczególnych elementów analizy i stworzenie bardzo jasnej i przejrzystej konstrukcji prac naukowych.

Prowadzenie badań naukowych w medycynie ratunkowej, a szczególnie dotyczące urazów jest niezwykle trudne ponieważ istnieje bardzo wiele czynników wpływających na stan pacjenta i trudno jest je przeprowadzić z przyczyn technicznych.

Prace te pozwoliły autorowi na wciągnięcie istotnych wniosków klinicznych. Zwraca uwagę duża wiedza jaka była potrzebna do zaprojektowania i przeprowadzenia metaanaliz.

Wszystkie prace wchodzące w skład cyklu ukazały się w recenzowanych czasopismach i podlegały złożonemu procesowi redakcyjnemu jaki jest niezbędny dla powstania prac o dużych walorach naukowych.

Rozprawa na stopień doktora nauk medycznych lek. Kamila Safiejko spełnia warunki określone w art. 13 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz 595 z późn. zm. Dz. U. Nr204, pozycja 1200; Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zmianami; Dz. U z 2018, pozycja 1818). Przedkładam, Radzie Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego wniosek o dopuszczenie lek. Kamila Safiejko do dalszego etapu przewodu doktorskiego.

Jednocześnie wnioskuję o wyróżnienie rozprawy doktorskiej.

Prof. dr hab. Dorota Zyśko

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA I KLINIKA
MEDYCYNY RATUNKOWEJ
kierownik

prof. dr hab. Dorota Zyśko